

Presentació del llibre *Universidades Corporativas: diez casos de éxito*, editat per Oberta Publishing

Sala Josep Laporte, UOC

Gener 2015

Bona tarda,

La forma com encarem les novetats diu molt de nosaltres mateixos i de la nostra manera d'afrontar la vida. Com a persones, però també com a organitzacions. Sovint tinc la sensació que, en aquestes últimes, hi prima, més del que seria desitjable, el pessimisme. Qualsevol canvi tendeix a provocar una reacció conservadora o, dit en d'altres paraules, d'autoprotecció.

Per sort, no tothom actua així i, fins i tot, hi ha qui aprèn a superar aquest acte reflex. Perquè, els reptes també poden ser entesos com a oportunitats. No ens enganyem, per esdevenir oportunitats cal invertir esforç, treball, recursos... Aquí ningú regala res. Tant perillós és el catastrofisme d'uns com el 'wishful thinking' dels altres.

«El sistema universitari català –i per extensió espanyol i europeu— es troba avui en una d'aquestes cruïlles que pot marcar decisivament el seu –el nostre— futur. Qui pensi que la possessió en exclusiva del segell certificador de títols universitaris li garanteix la supervivència pels segles dels segles, va totalment errat...»

Ho deia amb cruïla la professora de la Universitat de Duke Cathy Davidson referint-se al futur de la formació superior: "El valor del títol serà incert. El cert és que tenir una educació universitària demanarà saber fer anar el canvi, la col·laboració, la sobrecàrrega d'informació i la incertesa".

Evidentment, seguirà existint la necessitat de títols i de programes formatius reglats i clàssics, però el coneixement ja fa temps que ha desbordat les aules. I aquests aparatets que tots portem a la butxaca del pantaló o l'americana no han fet sinó accelerar aquesta tendència.

Si em permeten seguir amb la metàfora del desbordament, les aigües del coneixement avui ho cobreixen tot. Ja no entenen d'edats, i la formació al llarg de la vida ha esdevingut una necessitat i una demanda reals. Ja no entenen de fronteres, ni de compartiments estancs. En paraules novament de la professora Davidson: "En els reptes del món real, cada cop està menys clar on acaba una disciplina i on comença una altra".

El repte, per tant, és davant nostre. Per superar-lo i convertir-lo en oportunitat necessitarem esforç, recursos, creativitat... i totes aquestes paraules que embelleixen els discursos però que resulten tan difícils de concretar. Si em demanen la meua opinió particular, jo posaria per davant un concepte elemental o, si ho prefereixen, un capteniment bàsic: voluntat d'aprendre.

«La renovació i el futur de la Universitat passa per la nostra capacitat per escoltar i per aprendre. Per adonar-nos d'allò que ens demana la societat, per incorporar allò que funciona, per col·laborar amb qui ens pot enriquir..»

Permeti'm que els hi posi un exemple concret i pertinent. Davant l'aparició de les universitats corporatives, les universitats –per així dir-ho— clàssiques teníem dues alternatives: posar-nos-hi d'esquenes o atansar-nos-hi. En el cas de la UOC, la nostra resposta va ser i és sense dubtar la segona.

Els casos recollits en aquest llibre són respostes a demandes concretes i exemples reeixits de formació i transmissió de coneixements i 'sabers fer'. Per nosaltres, a més, són oportunitats per col·laborar amb sectors concrets i destacats de la nostra economia. Són finestres d'oportunitat que, en benefici mutu, cal que ambdues parts –UOC i empreses, empreses i UOC— explorem plegats. La nostra predisposició és absoluta.

Aquest llibre que avui presentem voldríem que fos l'excusa per aprofundir en aquells lligams ja existents i per iniciar-ne de nous. Per nosaltres, les universitats corporatives –el seu èxit i el seu exemple— són l'esperó per millorar, per exigir-nos i repensar-nos. Perquè comptem amb arguments per a esdevenir el soci ideal en el disseny de respostes formatives a mida de les necessitats de cada empresa i professional. Junts trobarem nous escenaris de col·laboració, per tal de construir respostes adients a cada cas. I, sobretot, perquè estem convençuts que la nostra aportació metodològica, organitzativa i acadèmica enriqueix ambdues parts, i converteix aquest nou model en un model d'excel·lència.

Moltes gràcies

Josep A. Planell